

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

102.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 22-го Декабря — 1836 — Wilno. Wtorek. 22-go Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 11-го Декабря.

Въ началѣ сего года Совѣтъ Женскаго Патріотическаго Общества, желая ознаменовать полезнымъ дѣломъ первое засѣданіе, бывшее въ комнатахъ Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны МАРИИ НИКОЛАЕВНЫ, по поводу избранія Председательницы, положилъ учредить *Складочное Мѣсто* для храненія и продажи различнаго рода рукодѣлій на слѣдующемъ основаніи:

Принимать въ *Складочное Мѣсто* рукодѣлія, доставляемыя частными школами въ вѣдѣніи Общества, а равно и приносимыя посторонними бѣдными, снискивающими пропитаніе трудами рукъ своихъ; при семъ не требовать отъ представителей ни какихъ процентовъ за храненіе и продажу ихъ работъ, а напротивъ, самобѣднѣйшимъ выдавать часть денегъ впередъ за принесенное рукодѣліе.

Княгиня В. С. Голицына изъявила готовность пожертвовать въ своемъ домѣ квартиру для посѣщенія Складочнаго Мѣста, а Коммиссіонеръ Общества купецъ Бабковъ, отдалъ и снабдилъ оное нужною мебелью, безъ всякой платы.

12-го сего Ноября, было торжественное открытіе *Складочнаго Мѣста Женскаго Патріотическаго Общества*. Въ часъ по полудни совершенно было Священникомъ молебствіе, съ испрошеніемъ благословенія Всевышняго сему благотворному предпріятію, и заведенію, со всеми принадлежностями оного, было окроплено Св. водою.

Ея Императорское Величество Государыня Императрица и Ея Императорское Высочество Великая Княжна МАРИЯ НИКОЛАЕВНА удостоили своимъ присутствіемъ находившихся въ Складочномъ Мѣстѣ Членовъ Совѣта, и Августѣйшая Монархиня, изъявивъ имъ Свое удовольствіе, изволила выбрать для Себя нѣкоторыя изъ отличнѣйшихъ рукодѣлій.

Доводя о семъ до всеобщаго свѣдѣнія, Совѣтъ Женскаго Патріотическаго Общества считаетъ нужнымъ присовокупить, что работы могутъ быть приносимы на имя Княгини Варвары Сергѣевны Голицыной, въ собственномъ ея домѣ, на Невскомъ Проспектѣ, подъ №. 63, какъ отъ жителей столицы, такъ и другихъ городовъ Россіи. (С. II.)

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ переданный въ оный по Высочайшему повелѣнію изъ Комитета Министровъ вопросъ, о порядкѣ исполненія 61 и 64 статей Свода Законовъ Гражданскихъ въ тѣхъ случаяхъ, когда одна изъ женъ Магометанина принимаетъ св. крещеніе, признавъ заключеніе Святѣйшаго Синода, — послѣдовавшее въ разрѣшеніе сего вопроса по частному дѣлу, совершенно правильнымъ, почему *миѣніемъ положилъ*: въ поясненіе приведенныхъ статей Свода Законовъ, согласно съ разумомъ упомятаго заключенія, постановить, что если жена или одна изъ женъ Магометанина, или другаго лица не Христіанскаго исповѣданія, приметъ св. крещеніе; то бракъ ея можетъ оставаться въ своей силѣ безъ утвержденія оного вѣнчаніемъ по правиламъ Право-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 11-go Grudnia.

На началу tego roku Rada Patryotycznego Towarzystwa Dam, pragnąc oznamionować dziełem użytecznym pierwsze posiedzenie, w pokojach JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ KSIĘŻNICZKI MARYI NIKOŁAJEWNY, z powodu obrania Prezydentki, postanowiła urządzić *Miejsce Składowe* dla chowania i sprzedaży rozmaitego rodzaju rękodzieł na podstawie następującej:

Przyjmować do *Miejsca Składowego* wyroby rękodzielne przysyłane przez częściowe szkoły pod wiedzą Towarzystwa zostające, jako też i przynoszone przez посторонних ubogich, zarabiających na wyżywienie pracą rąk swoich; przy tem nie potrzebować od składających te wyroby żadnych procentów za chowanie i sprzedaż ich robot, a zaś, najpotrzebniejszym wydawać część pieniędzy z góry za przyniesione rękodzieła.

Księżna B. S. Golicynowa oświadczyła gotowość ofiarować swojemu domu kwatery dla umieszczenia *Miejsca Składowego*, a Kommissant Towarzystwa, kupiec Babbkow, wyporządził i opatrzył je, potrzebnymi meblami bez żadnej zapłaty.

Dnia 12-go Listopada, odbyło się uroczyste otwarcie *Miejsca Składowego Patryotycznego Towarzystwa Dam*. O pierwszej z południa kapłan odprawił modły, posłując o błogosławieństwo Najwyższego temu dobroczynnemu przedsięwzięciu, przy czym zakład, ze wszystkimi swymi przynależnościami, został pokroplony Sw. wodą.

Najjaśniejsza CESARZOWA JEJ MOŚĆ i JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKA KSIĘŻNICZKA MARYA NIKOŁAJEWNA z szczytliwą swą obecnością znajdujących się w miejscu składowym Członków Rady, a NAYJAŚNIEJSZA MONARCHINI, oświadczywszy im swoje zadowolenie, raczył wybrać dla siebie niektóre z celniejszych rękodzieł.

Podając o tém do powszechnej wiadomości, Rada Patryotycznego Towarzystwa Dam, poczytuje za rzecz potrzebną dodać, że roboty mogą być przysyłane na imię Księżnej Barbary Golicynowej, do własnego jej domu, na Newskim Prospekcie, pod №. 63, tak przez mieszkańców stolicy, jako i z innych miast Rossyi (P. P.)

— Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechném Zgromadzeniu, rozpatrzywszy przesłane do niej za Najwyższym rozkazem z Komitetu Ministrów zapytanie, o porządku wypełnienia 61 i 64 artykułów Połączenia Praw Cywilnych w tych zdarzeniach, kiedy jedna z żon Mahometanina przyjmuje Chrzest Sw., uznała wniosek Najswiętszego Synodu, — nastąpi na rozstrzygnięcie tego zapytania w sprawie prywatnej, zupełnie zgodnym z prawidłami, dla czego też *przez opinią zamierzyła*: na objaśnienie przytoczonych artykułów Połączenia Praw, zgodnie z myślą pomienionego wniosku, postanowić, iż: jeżeli żona lub jedna z żon Mahometanina, albo innej osoby wyznania niechrześcijańskiego, przyjmie Chrzest sw., tedy jej związek małżeński może zostawać w swej mocy bez zatwierdzenia go przez ślub podług prawideł Prawowierney Cerkwi, lecz

славной Церкви, но тогда лишь, когда мужъ, остающийся въ своей вѣрѣ, дастъ обязательство: 1-е) имѣющихъ родиться отъ нихъ съ того времени дѣтей, которыя должны быть крещены въ Православную Вѣру, ни прельщеніями, ни угрозами, ниже другими какими либо способами не приводить въ свой законъ и женѣ своей, за содержаніе Православной Вѣры, поношенія и укоризны не наносить; 2-е) состоять съ принявшею св. крещеніе, во все время ея жизни, или доколѣ продолжится бракъ ихъ, въ единобрачномъ сожителствѣ, откинувъ прочихъ женъ, если имѣетъ. Сверхъ того должно быть извѣстно, что принявшая св. крещеніе предъ тѣмъ не была отлучена мужемъ своимъ отъ брачнаго съ нимъ сожителства. Въ противномъ случаѣ, т. е. когда мужъ не согласится дать вышеизложенныя обязательства, или когда откроется, что принявшая крещеніе была имъ отлучена отъ сожителства съ собою, бракъ ихъ расторгается и женѣ дозволяется вступить въ новый съ лицомъ христіанскаго исповѣданія. На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано: „*Быть по сему.*“ Въ Царскомъ Селѣ, 14 Октября 1836. Ноября 23 дня 1836.

— На указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Господина Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что проживающій болѣе пяти лѣтъ въ Швейцаріи подъ предлогомъ слабаго здоровья и воспитанія дѣтей Литовскій Помѣщикъ Викторъ Юндзилъ, не смотря на объявленную ему Высочайшую волю о возвращеніи въ Россію, поселился въ г. Фрейбургъ и поступилъ въ Швейцарское подданство, заплативъ опредѣленную за сие тамошними законами сумму. Получивъ о семъ отношеніе Г. Вице-Канцлера Графа Нессельроде, онъ Министръ Внутреннихъ Дѣлъ представлялъ о томъ Комитету Гг. Миристовъ, который, по разсмотрѣніи сего представленія, находя, что на основаніи 250 и 251 статей Свода Законовъ Уголовныхъ, Россійскіе подданные, отлучившіеся за границу безъ дозволенія Правительства и обязавшіеся тамъ вѣчнымъ житіемъ, или съ дозволенія Правительства, но неявляющіеся по вызову оного въ отечество, подлежатъ лишенію правъ состоянія въ Россіи; но способъ приведенія сего въ дѣйствіе нигдѣ въ законахъ съ точностію не опредѣленъ хотя въ 9 статьѣ Свода Законовъ о состояніяхъ и сказано, что никто не можетъ быть лишенъ права состоянія иначе, какъ по суду за преступленіе, журналомъ 15 минувшаго Сентября состоявшимся полагалъ: 1, предавъ Юндзила суду, сдѣлать ему формальный вызовъ, и потомъ, явится ли онъ или нѣтъ, постановить о немъ приговоръ и дать оному дальнѣйшій ходъ на законномъ основаніи. 2) Порядокъ сей на будущее время соблюдать во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда Правительство признаетъ нужнымъ привести надъ кѣмъ либо въ дѣйствіи 250 и 251 статьи Свода Уголовныхъ Законовъ. — Нѣсе положеніе Комитета послѣдовало собственноручное Его Императорскаго Величества повелѣніе: „*Справедливо.*“ О семъ Высочайшемъ повелѣніи онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, донося Правительствующему Сенату, испрашиваетъ къ приведенію оного въ исполненіе надлежащаго распоряженія. Ноября 23 д. 1836.

— Высочайше утвержденное 4-го Ноября 1836 года мнѣніе Государственнаго Совѣта. — Государственный Совѣтъ: въ соединенныхъ Департаментахъ Экономіи и Военномъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ (пріемъ въ залогъ и къ учету облигацій Польскихъ займовъ, и основываясь на приведенныхъ Министромъ уваженіяхъ, *мнѣніемъ положи:* облигаціи перваго и втораго Польскихъ займовъ, въ 1829 и 1835 годахъ заключенныхъ, разрѣшить впредъ принимать: а) въ залогъ при казенныхъ подрядахъ и поставкахъ, по первоначальной нарицательной цѣнѣ ихъ, во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, въ которыхъ принимаются билеты Комиссіи Погашенія Долговъ (въ дополненіе 1,060 ст. Св. Зак. Граж. т. X), и б) къ учету въ Коммерческомъ Банкѣ и Конторахъ его, считая по шестидесяти за сто, равномерно съ первоначальнаго нарицательнаго тѣхъ облигацій капитала (въ дополненіе 597, 780, 794 и 815 ст. Прод. Св. Учрежд. Кред. Устан.) Декабря 3 дня 1836. (С. В.)

— Государь Императоръ, по положенію Азіатскаго Комитета Высочайше повелѣть изволилъ: Киргизовъ (Оренбургскаго вѣдомства) виновныхъ въ убійствѣ, разбоѣхъ и захватѣ Русскихъ для продажи въ рабство, предавать военному Суду.

— Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, находя представленіе Костромскаго Гражданскаго Губернатора уважительнымъ, разрѣшилъ учредить въ городѣ Кинешмѣ трехдневную начинанъ съ 25 Мая, ярмарку, преимущественно для торговли холстомъ.

— Императорская С. Петербургская, Медико-

вtedy tylko, kiedy mąż, pozostający w swej wierze da zobowiązanie się: 1-e) mające urodzić się z nich od tego czasu dzieci, które powinny być chrzczone w Wiarę Prawowierną, ani namowami, ani pogroźkami, ani też jakimikolwiek bądź innemi sposobami nie nakłaniać do swojej religii i żonie swej, za wyznawanie Wiary Prawowiernej, żadnego urągania i wyrzutów nieczynić; 2) Zostawać z tą, która przyjęła Chrześc. Sw., przez cały czas jej życia albo dopóki małżeński ich związek trwać będzie, w jedności małżeńskiego pożycia, porzuciwszy jeżeli ma, inne żony. Oprócz tego powinno być wiadomem, że ta, która przyjęła Chrześc. Sw. nie była przedtem przez męża swego odłączoną od małżeńskiego z nim pożycia. Wrazie przeciwnym, to jest: kiedy mąż nie zgodzi się dać wyżej wyrażonego zobowiązania się, lub kiedy się okaże, że ta, która Chrześc. przyjęła, była przezeń odłączoną od pożycia z sobą: małżeństwo ich zrywa się, i żonie dozwala się wstępować do nowego z osobą wyznania chrześcijańskiego. Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano: „*Ma być podług tego.*“ W Czarliem. Sela. 14-go Października 1836 roku. Listopada 23 d. 1836 r.

— Wedle ukazu Jego Cesarskiej Mości, Rządzący Senat słuchali przełożenia Pana Ministra Spraw Wewnętrznych, że przemieszkujący przeszło od lat pięciu w Szwajcaryi, pod pozorem słabości zdrowia i wychowania dzieci, Litewski Obywatel Wiktor Jundziłł, niezważając na oświadczoną mu Narywższą wolę o powrocie do Rosyi, osiadł w m. Freyburgu i przyjął w Szwajcaryi poddaństwo, zapłaciwszy ustanowioną za to tamedziami prawami sumę. Otrzymawszy o tém odniesienie się P. Vice-Kancelarza Hrabiego Nesselrode; P. Minister Spraw Wewnętrznych przedstawiał o tém do Komitetu PP. Ministrów który, po rozpatrzeniu tego przedstawienia, znajdując, że na podstawie 250 i 251 artykułów Połączenia Praw Kryminalnych, Rosyjscy poddani, którzy wydali się za granicę bez pozwolenia Rządu, i przyjęli tam obowiązek wiecznego zamieszkania, albo z pozwolenia Rządu, lecz którzy za wezwaniem jego nie powracają do oyczyzny, podlegają utracie praw stanu w Rosyi; ale sposób przywiedzenia tego do skutku nigdzie w prawach dokładnie nie jest opisany. chociaż w 9-m artykule Połączenia Praw ostanach jest powiedziano, że nikt nie może być pozbawionym prawa stanu inaczej, jak po osądzeniu za przestępstwo: przez żurnat 15 go zeszłego Wrzesnia nastąpił, postanowił: 1) Oddawszy Jundziłła pod Sąd, uczynić do niego formalne wezwanie, a potem, będzie się on stawiał lub nie, postanowić o nim wyrok i dać mudalszy tok na prawnej osnowie. 2) Porządek ten zachowywać na czas przyszły we wszystkich tych zdarzeniach kiedy Rząd uzna za potrzebę, przyprowadzić na kimkolwiek do skutku 250 i 251 artykuły Połączenia Praw Kryminalnych. — Na to postanowienie Komitetu nastąpił Własnoręczny Jego Cesarskiej Mości rozkaz: „*Sprawiedliwie.*“ O tym Narywższym rozkazie P. Minister Spraw Wewnętrznych donosząc Rządzącemu Senatowi, prosi dla przywiedzenia go do wykonania o należyte rozporządzenia. Listopada 23 1836 r.

— Narywższy zatwierdzona 4 go Listopada 1836 roku Opinia Rady Państwa. — Rada Państwa, na połączonych Departamentach Ekonomii i Woyskowym i na Powszechnem Zgromadzeniu, rozpatrząwszy przedstawienie Ministra Skarbu o przyznawaniu na ewikcyę i do potrącania obligacyi polskich pożyczek, i opierając się na przytoczonych przez Ministra uwagach, *przez opinię postanowiła:* obligacye pierwszej i drugiej polskich pożyczek, w latach 1829 i 1835 zaciągniętych, dozwolić na czas przyzły przyznawać: a) na ewikcyę w skarbowych podradach i dostarczeniach, podług pierwszej nominalnej ich ceny, we wszystkich tych zdarzeniach, w których przyznają się bilety Kommissyi Umorzenia długów (nadodatek 1060 art. Połączenia Praw Cywilnych T. X) i b) do potrącania w Banku Handlowym i jego Kantorach, licząc po sześćdziesiąt za sto, również według pierwszego nominalnego tych obligacyi kapitału na dopełnienie art. 597, 780, 794 i 815 Dalszego ciągu Połączenia Urzędów Kredytowych Ustanowień. Grudnia 3 1836 roku. (G.S.)

— Cesarz Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu Azyatyckiego, Narywższy rozkazać raczył: Kirgizów (wiedzy Orenburskiej), którzy uznani będą winniemi zabójstwa, rozbojów i chwywania Rosyan dla zaprzędania w niewolę oddawać pod Sąd Wojenny.

— P. Minister Spraw Wewnętrznych, znajdując przedstawienie Kostromskiego Cywilnego Gubernatora godnem uwagi, dozwolił założyć w mieście Kineszmie trzydniowy, zaczynając od 25 go Maja, jarmark, szczególnie dla handlu płótnem.

— Cesarska St. Petersburgska Medyko-Chirurgiczna A-

Хирургическая Академія объявляетъ, что при Терапевтической Клиникѣ ея открыта клиника для приходящихъ больныхъ всякаго пола и возраста, которые ежедневно, отъ 8-ми и 9-ти часовъ утра, кромѣ воскресныхъ и табельныхъ дней, могутъ получать отъ Г. Профессора *Зейдлица* безденежно врачебныя наставленія и рецепты, и что для вспомошествованія бѣдныхъ, Г. *Зейдлицъ*, владѣтель вольной аптеки, состоящей, на Выборгской Сторонѣ близъ Самсоньевскаго Моста, соглашается, для приходящихъ въ клинику такого состоянія больныхъ, на уступку въ цѣнѣ потребныхъ лекарствъ, по 30-ти копѣекъ съ руб.

(Снб. В.)

Одесса, 24-го Нолбра.

Изъ Константинополя пишутъ намъ, что Сераскирь *Гамиль-Паша* оправился отъ своей болѣзни, и что онъ вовсе не былъ боленъ чумою. (Од. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Г Е Р М А Н І Я.

Франкфуртъ на М., 14-го Декабря.

Его Императорское Высочество Великій Князь **МИХАИЛЬ ПАВЛОВИЧЪ** прибылъ сюда изъ Веймара. (С. П.)

— Его Святлость Владѣтельный Герцогъ *Нассаускій* и Принцъ *Морицъ-Нассаускій*, вчера сюда прибыли. Также сюда прибыли, Королевско-Баварскій Президентъ Правленія *Рудертъ* изъ Ольденбурга, и Королевско-Греческій Посланникъ Князь *Маурокардато* изъ Мюнхена.

Карлсруэ, 17-го Декабря.

Его Императорское Высочество Великій Князь Россійскій **МИХАИЛЬ ПАВЛОВИЧЪ** вчера поздно вечеромъ прибылъ сюда изъ Франкфурта. Его Высочество сегодня будетъ обѣдать во дворцѣ, а завтра отправится въ Баденъ.

Мюнхенъ, 13-го Декабря.

Вчерашнее состояніе больныхъ холерою слѣдующее: Отъ третьяго дня осталось 225, новыхъ заболѣло 32, всего 257; выздоровѣло 19, умерло 15, пользующихся осталось 223. — Сегодня число больныхъ и умирающихъ меньше, а потому всѣ радуются и надѣются, что съ концемъ сего года и ужасная сія болѣзнь у насъ исчезнетъ. Сегодня объявлено слѣдующее оффиціальное извѣстіе: Отъ вчерашняго дня осталось 223, новыхъ заболѣло 23, вообще 246; выздоровѣло 24, умерло 11, (4 менѣе какъ вчера), осталось пользующихся 211.

— Сегодня умеръ здѣсь 11 лѣтній сынъ Греческаго Генерала *Одиссеуса*, Леонидъ *Одиссеусъ*.

16-го Декабря.

При значительномъ ослабленіи свирѣпствующей болѣзни, мы надѣемся надѣемся видѣть здѣсь на некоторое время Ихъ Величества Короля и Королеву Греческихъ. По другимъ донесеніямъ, слышно, что съѣздъ новобрачныхъ съ Ихъ ВВ. Королемъ и Королевою Баварскихъ назначенъ въ Аусбургъ.

Мангеймъ, 13-го Декабря.

Вчера поздно вечеромъ Князь *Монфортскій* (Геронимъ Бонапарте) съ младшимъ своимъ сыномъ изъ Англіи опять сюда прибылъ. Сегодня были они на обѣдѣ у Ея Королевскаго Высочества Великой Герцогини *Стефаніи*. Слышно, что Князь вскорѣ опять выѣдетъ, и кажется въ Арсенбергъ для посѣщенія сестры своей Герцогини *Ст. Ле*. Говорятъ что отсюда Князь поѣдетъ во Флоренцію и тамъ проживетъ зиму. (А.Р.С.З.)

А в с т р і я.

Вѣна, 15-го Декабря.

Е. Имп. Высочество Эрцгерцогъ *Карлъ* не будетъ сопровождать, какъ говорили, Эрцгерцогиню *Терезію* въ Неаполь но только въ Триентъ; тамъ будетъ присутствовать при брачныхъ празднествахъ и потомъ возвратится въ Вѣну. Слышно, что Е. Корол. Высочество Эрцгерцогъ *Фердинандъ Эстскій* пробудетъ долѣе въ Клаузенбургѣ; открытіе Сейма отсрочено на неопредѣленное время.

— На этой недѣлѣ Англійскій Посолъ въ честь Турецкаго Посла давалъ большой обѣдъ, на которомъ присутствовали и всѣ другіе Послы приѣздившемъ Дворѣ. Прибывшая сюда, назадъ тому нѣсколько времени, Англійская писательница Мистрисъ *Троллопе* принята въ лучшихъ домахъ съ большимъ уваженіемъ и Англійскимъ посланникомъ представлена Княгиня *Меттернихъ*.

— Слышно, что будущаго весною будетъ построено для экзерцицій большой лагерь въ окрестностяхъ Вероны и въ то же время близъ Праги.

Триестъ, 10-го Декабря.

Нѣсколько дней назадъ тому прибылъ сюда Англійскій фрегатъ *Портландъ*, на которомъ поѣдетъ Греческій Король *Оттонъ* съ молодою своею супругою въ Аѣны. Кажется, Король здѣсь сядетъ на корабль,

академія оглашаетъ, изъ при Терапевтической же Клиникѣ, заложено Клинику для приходящихъ чорыхъ рѣзней плѣти и вѣку, которыя codzienъ, одъ годину 8-ей до 9-ей зъ рану, прочъ дну недѣльных и табельныхъ, могу безплатно отримываѣ отъ Р. Профессора *Зейдлица* медычнзную радѣ и рецепта, и зѣ для помоганія убогимъ, Р. *Ziller*, влѣстццел волнеу аптеки, поѣзонеу на стронне Выхоргскей блзко Самсоневскаго мосту, згадза сѣ, прыходзѣмъ до клннкн такяго стану чорымъ, на одстѣпенне въ ценне за потребне лекарства, по 30 копеек на рублу. (G. S. P.)

Одесса, д. 24-го Listopada.

Donoszą z Konstantynopola, że *Seraskier Halil* Basza już ozdrowiał, i że wcale na morowe powietrze nie chorował. (G. O.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

N I Е М С К І Е.

Frankfort nad Menem, dnia 14 Grudnia.

Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻE MICHAŁ przybył tu z Weymaru. (P. P.)

— Jego XIAŻĘCA MOŚĆ PANUJĄCY XIAŻE *Nassauski* i XIAŻE *Maurycy Nassauski*, wczora tu przybyli. Również tu przybyli Kr. Bawarski Prezydent Rządu *Baron Rudhart* z Oldenburga i XIAŻE *Maurocordato* Poseł Kr. Grecki z Monachium.

Karlsruhe, 17-го Grudnia.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻE MICHAŁ wczora późno wieczoremъ z Frankfortu n. M. tu przybył. Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ będzie dzisiaj na obiedzie u Dworu, a jutro przedsięwzemie podróż do Baden.

Monachium, 13-го Grudnia.

Wczorajszy stan chorychъ na cholęę jest następujący: Od dnia zawczorayszego pozostało 225, zachorowało nowychъ 32, w ogóle 257; wyzdrowiało 19, umarło 15, pozostało w leczeniu 223. — Dzisiaj liczba chorychъ i umierającychъ jest mniejsza, co wzbudziło wielkie ukontentowanie i nadzieję, iż z końcemъ teraźniejszego roku, całkiem się pozbędziemy tej okropnej choroby. Dzisiejsza lista urzędowa jest następująca: Od dnia wczorayszego pozostało 223, zachorowało nowychъ 23, w ogóle 246; wyzdrowiało 24, umarło 11 (4 mniej jakъ wczora), pozostało w leczeniu 211.

— Dzisiaj umarł tu 11-letni synъ Greckiego Jenerała *Odyseusza*, *Leonidas Odyseus*.

Dnia 16.

Z powodu znacznego zmniejszenia się nowychъ przypadkówъ choroby, spodziewamy się, iż będziemy mieli ukontentowanie widzieć u nasъ na czasъ niejaki NN. KK. Ichъ MOŚĆ, Króla i Królową Greckichъ. Stychać, iż zjazdъ nowozaślubionej Królewskiej pary z Królestwemъ Ichъ MOŚĆ Bawarskiemi, nastąpi w Auszburgu.

Mannheim, 13-го Grudnia.

Wczora późno wieczoremъ, XIAŻE *Montfort* (Hieronimъ *Buonaparte*), ze swymъ młodszymъ synemъ z podróży po Anglii, znówu tu przybył. Dzisiaj zaproszeni byli na obiadъ do J. K. Wys. Wiel. XIAŻĘCY *Stefanii*. Stychać, że XIAŻE wkrótce znówu wyjedzie, podobno do Arenenbergu, dla odwiedzenia swej siostry XIAŻĘCY *St. Leu*. Mówią, że ztamtądъ wyjedzie do Florenoyi, dla przepędzenia tamъ zimy. (A. P. S. Z.)

A U S T R I A.

Wiedeń, dnia 15 Grudnia.

Jego Ces. Wysokość Arcy-XIAŻE *Karol* nie będzie przeprowadzałъ, jakъ głoszono przedъ niejakiemъ czasem, Arcy-XIAŻĘCY *Teressy* do Neapolu, lecz tylko do Trientu; tamъ będzie się znajdowałъ na uroczystości zaślubienia i powróci potѣmъ do Wiednia. Mówią, że J. K. Wys. Arcy-XIAŻE *Ferdynand Este*; dłużej jeszcze zabawi w Клаузенбургу. Otwarcie Seymu na czasъ nieograniczony odłożonѣmъ zostało.

— Na tymъ tygodniu Poseł Angielski dał wielki obiadъ Posłowi Turецкому, na którymъ znajdowali się i dalsi wszyscy akkredytowani przy tutejszymъ dworze Posłowie. Od niejakiго czasu obecna tu autorka Angielska *Mistress Trollope*, z wielkiѣmъ powaženiemъ przyuymowana jest po znakomitszychъ zgromadzeniachъ i była przedstawiana przez Posła Angielskiego XIAŻĘCY *Metternich*.

— Stychać, że następujący wiosny w okolicachъ Werony założony będzie wielki obozъ ćwiczeń, i w tymъ czasie podobny obozъ pod Pragą.

Triest, 10-го Grudnia.

Przedъ kilka dniami przybyła tu Angielska fregata *Portland*, która ma przewieźć Króla Greckiego *Otona* i jego nowozaślubioną małżonkę do Aten. Zdaje się być pewnѣ, że Królъ ztądъ wypłynie, nie zaś

а не въ Анконѣ, какъ прежде было слышно. Но до сихъ поръ не дѣлаютъ здѣсь ни какихъ приготовленій къ принятію ихъ. (A.P.S.Z.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 13-го Декабря.

Герцогъ Орлеанскій вчера отправился отсюда въ Брюссель.

— Одинъ Министерскій журналъ сообщаетъ: „Австрійское посольство въ Парижъ, гораздо болѣе соблюдаетъ теперь строгости въ выдачѣ паспортовъ въ Герцъ нежеліе прежде. Кажется, что нѣкоторые безразсудные поступки не понравились Вѣнскому Кабинету, и потому въ отношеніи членовъ Королевской Фамиліи сдѣлано опредѣленіе, которое избавляетъ ее отъ опасности быть изобличенною, въ непомѣрной ревности ея приверженцевъ.“

— Вчера вечеромъ въ низменныхъ частяхъ города Парижа, произошло большое смятеніе, по причинѣ продолжительнаго и значительнаго прибытія воды въ Сенъ. Вода поднялась на одинъ футъ выше того, какъ было въ прошломъ Матѣ. Гревская площадь стоитъ подъ водою, а жители нижнихъ этажей, тотчасъ вынесли изъ домовъ всю утварь, ибо вода все болѣе возвышается. Мостовый помостъ стоитъ совершенно подъ водою, а корабли стоятъ наравнѣ съ мостовыми перилами. Сена затопила всѣ мѣста, и куда ни оглянешся, вездѣ только видима одна поверхность воды. Изъ Руэна, Гавра и проч., приходятъ печальныя извѣстія объ этомъ необыкновенномъ въ такое время года наводненіи.

14-го Декабря.

Король председательствовалъ въ Министерскомъ Совѣтѣ продолжавшемся 4 часа, а потомъ давалъ приватную аудіенцію Князю Таллейрану, который 11 ч. съ Герцогинею Дино прибылъ въ здѣшнюю столицу.

— Въ Министерскомъ журналѣ *la Presse* содержится: „Всѣ письма изъ Рима оправдываютъ изслѣдованія нашей полиціи, которая была уведомлена нашимъ Посланникомъ при Папскомъ Дворѣ Г-мъ *Латуръ Мобургомъ*, о тайномъ выѣздѣ *Донъ-Мигуэля*. Принцъ, который столь часто распространялъ подобные слухи, для утомленія дѣятельности Правительства и обманывалъ его ложными донесеніями, исчезъ съ первыхъ чиселъ Ноября. Но въ Римѣ не думаютъ, чтобы онъ отправился во Францію. Всѣ полагаютъ, что онъ находится при экспедиціи, которая старается выступить на Португальскія берега.“

— По донесенію газеты издаваемой въ Нантѣ, фрегатъ *Андромеда*, на которомъ находится молодой Людовикъ *Бонапарте* по причинѣ сильной бури принужденъ былъ войти въ одинъ Испанскій портъ.

— Издатель легитимистскаго журнала *la France*, за статью, въ которой Герцогъ *Ангулемскій* названъ Королемъ, приговоренъ къ 300 фран. пени и къ 3 мѣсячному заключенію.

— Третьяго дня ночью истребленъ пожаромъ домъ, въ которомъ *Фіески* устроилъ адскую свою машину.

16-го Декабря.

Телеграфическая депеша изъ Тулона отъ 15-го ч. доноситъ о благополучномъ прибытіи туда Герцога *Немурскаго*. Е. К. Высочество по выдержаніи 4 дневнаго карантина отправится въ Парижъ.

— Герцогъ Орлеанскій вчера вечеромъ опять прибылъ въ Парижъ.

— Французскія газеты уведомляютъ, по извѣстіямъ изъ Герца, что Герцогъ *Ангулемскій* сдѣлался опасно боленъ.

— Маршалъ *Клозелъ* находится уже на возвратномъ пути во Францію — Онъ присталъ къ острову Корсикѣ, и теперь выдерживаетъ тамъ карантинъ.

— Въ слѣдствіе кабинетнаго совѣщанія, бывшаго на послѣднихъ дняхъ, слышно, что отданъ приказъ немедленно отправить въ Африку 15,000 войска; на противъ того, полки, участвовавшіе въ экспедиціи въ Константиноу, какъ говорятъ, возвратятся во Францію (?).

— Правительство публиковало слѣдующую телеграфическую депешу Маршала *Клозеля* изъ Алжира отъ 10 ч. „Осада Гельмы имѣла дѣйствіе, котораго я ожидалъ *Ахметъ* неосмѣливается утвердиться въ Константиноу; онъ совѣтуетъ жителямъ оставить городъ и удалиться въ Камаркаду, на три дня пути на югъ отъ Константины. Онъ приказалъ отрубить головы *Шеику Эль-Кладу* и 8 знатнѣйшимъ жителямъ ...“ (отъ наступленія ночи прекращено).

— *Мониторъ* содержитъ сегодня официальный рапортъ Маршала *Клозеля* о экспедиціи въ Константиноу. За исключеніемъ введенія, коего подробности частію уже извѣстны, частію не интересны, рапортъ сей слѣдующаго содержанія:

з Анконы, какъ первіе мѣсяцы. До тѣхъ поръ не сдѣлано никакихъ приготовленій до пріѣзда ихъ въ тѣхъ мѣсяцѣ. (A.P.S.Z.)

FRANCE.

Парижъ, дня 13-го Grudnia.

Хиже Орлеанъ wyjechał wczora ztąd do Bruxelli.

— Jeden z dzienników ministeryalnych pisze: „Poselstwo Austriackie w Paryżu okazuje się teraz trudniejszy, niż dawniej, w wydawaniu pasportów do Gorycy. Zdaje się, iż jakieś nieroztropne postępowania nie podobały się Gabinetowi Wiedeńskiemu, którzy ze względu nawet na interes członków rodziny Królewskiej wydał postanowienie, ochraniające ich od niebezpieczeństwa, aby przez nierozważną gorliwość swoich stronników, nie byli skompromitowani.“

— Wczora wieczorem w niższych kwartałach Paryża, panowało wielkie zamieszanie, z powodu ciągłego i znacznego wezbrania Sekwany. Wysokość wody na Sekwanie była większa o stopę od tej, jaką rzeka przybrała w przeszłym Maju. Plac Greve stoi pod wodą, a mieszkańcy niższych pięter, co najprędzej wynieśli wszystkie sprzęty z domów, ponieważ woda ciągle się podnosi. Pokład mostowy zupełnie znajduje się pod wodą, a okręty w równej wysokości stoją z poręczami mostu. Sekwana zalała wszystkie miejsca, i gdzie tylko oko sięgnąć może, widać samą tylko powierzchnię wody. Z Rouen, Havre i innych miejsc smutne otrzymujemy wiadomości, o niezwyčajnej w tej porze roku powodzi.

Dnia 14.

Król Jmć przewodniczył wczora na Radzie Ministrów, trwającej blisko 4 godziny, a potem dał prywatne posłuchanie Xięciu *Talleyrandowi*, który dnia 11 b. m. wraz z Xiężną *Dino* przybył do tutejszej stolicy.

— Dziennik ministeryalny *La Presse* pisze: „Wszystkie listy z Rzymu usprawiedliwiają śledztwo, przedsięwzięte przez policję naszą, która od Pana *Latour-Maubourg*, Ambassadora naszego przy Stolicy Apostolskiej, otrzymała wiadomość o tajemnym odjeździe *Don Miguela*. Xiążę ten, który tylekroć kazał rozsiewać takie pogłoski dla uwiedzenia baczności władz fałszywymi wieściami, zniknął w pierwszych dniach Listopada. W Rzymie atoli mniemają, iż nie pojechał do Francji. Wszystko skłania do domysłu, iż towarzyszy wyprawie, która ma przedsięwziąć wylądowanie na brzegach Portugalii.“

— Według wiadomości, otrzymanych z Nantes, fregata *Andromeda*, na pokładzie której znajduje się młody Ludwik *Buonaparte*, była zmuszona, dla gwałtownej burzy, schronić się do jednego z portów hiszpańskich.

— Wydawca dziennika legitymistycznego *la France*, z przyczyny artykułu, w którym się Xiążę *Angoulême*, jako Król ukazuje, skazany został na 300 fr. kary i 3-miesięczne więzienie.

— Przez pożar zawczorajszej nocy wybuchł, zamieniony został w perzynę dom, w którym *Fieschi* ustawił machinę piekielną.

Dnia 16.

Depesza telegraficzna z Tuluzy pod d. 13 donosi o szczęśliwym tam przybyciu Xięcia *Némours*. J. Kr. Wys. po 4-dniowej kwarantannie, przedsięwzięcie podróży do Paryża.

— Xiążę *Orléans* wczora wieczorem powrócił do Paryża.

— Dzienniki Francuzkie donoszą podług listów z Gorycy, że Xiążę *Angoulême* niebezpieczną złożony jest chorobą.

— Marszałek *Clauzel* znajduje się już w powrocie do Francji. Przybył on na wyspę Korsykę, i w tym momencie odbywa tam kwarantannę.

— Skutkiem Rady Gabinetowej, która się odbyła ostatnich dni, mają być wydane rozkazy do wystania natychmiast 15,000 ludzi do Afryki, a zaś półki, które składały wyprawę do Konstantyny, powrócić mają do Francji. (?)

— Rząd ogłasza następującą depeszę telegraficzną Marszałka *Clauzel* z Algieru pod d. 10: „Obłężenie Guelma miało taki skutek, jakiego oczekiwałem. *Achmet* nie odważa się trzymać w Konstantynie; radzi on mieszkańcom opuścić miasto i wyciągnąć do Kamarkade o trzy dni drogi na południe od Konstantyny. Kazał on ściąć *Scheik El-Klada* i 8 znakomitszych mieszkańców ...“ (Za nastaniem nocy depesza przerywana).

— *Monitor* zawiera dzisiaj urzędowy rapport Marszałka *Clauzel*, o wyprawie do Konstantyny. Pomijając wstęp, którego szczegóły częścią już są znane, częścią nieinteresujące, rapport ten jest następującego brzmienia:

„19 числа, стояли мы в Рай-Квед-Зенати, и тамъ начались для нашего войска неслыханные бѣдствія и неудачи. Мы достигли самыхъ высокихъ мѣстъ; ночью шелъ снѣгъ, дождь и градъ въ такомъ количествѣ и столь продолжительно, что мы испытали всю строгость Русской зимы, а грунтъ земли сдѣлался такъ рыхлъ, что старые Офицеры вспоминали какъ было некогда близъ Варшавы. Мы издали увидѣли Константиноу и уже сомнѣвались въ возможности приступить къ ея стѣнамъ; впрочемъ 20 числа начали мы походъ, и войско исключая поклажи и аррьергардъ, достигло монумента Константины, гдѣ мы остановились. Холодъ усиливался; у многихъ отмерзли ноги, другіе померли ночью; ибо отъ Рацъ-эль-Акба вовсе не было лѣсовъ. Когда наконецъ обозъ, въ которомъ должно было переправить лошадей два и три раза, присоединился къ намъ, 21 ч. мы перешли чрезъ Бонъ-Мезрудъ, одно изъ руслъ Кведъ-Раммеля. Рѣка сія отъ дождя, выступила изъ береговъ. Солдаты должны были по поясъ идти въ водѣ и многіе изъ нихъ перешли безъ помощи кавалеристовъ, которые стараясь спасти пѣхотныхъ, сами подвергались большому опасностямъ. При семъ затруднительномъ переходѣ, погибло много транспортныхъ лошадей. Наконецъ все войско достигло той стороны берега и чрезъ нѣсколько часовъ мы заняли мѣсто близъ стѣнъ Константины. Положеніе сего города удивительно; оно на всѣхъ пунктахъ, исключая одинъ только, удивительно защищено природою. Ровъ въ 60 метровъ ширины и непомѣрно глубокий, вмѣсто наклонностей имѣетъ острые утѣсы, которые ни минами ни пулями не могутъ быть разорваны. Плоскость Мандура, соединилась съ городомъ посредствомъ очень узкаго моста, оканчивающагося крѣпкими двойными воротами, которые ружейнымъ огнемъ изъ около лежащихъ домовъ и садовъ очень хорошо защищены. Вѣтанихъ обетательствахъ, я не имѣлъ времени площадь окружить войскомъ. Съ войсками Адмирала *Трецеля*, плоскость Мандура я держалъ въ осадѣ и авангарду приказалъ идти къ горамъ Кудадъ-Ати, чтобы завладѣть ими, Марбуты и кладбища противу воротъ Эр-Рабатъ осадить, и немедленно блокировать ихъ. Съ перваго взгляда можно было замѣтить, что это былъ единственный пунктъ, откуда можно было напасть на городъ, но никакъ не возможно было завести туда полевую артиллерию. Полковникъ *Турнеменъ* съ большимъ трудомъ на это мѣсто успѣлъ приставить два двухфунтовыхъ орудія. Тутъ начались непріятельскія дѣйствія. Они были объявлены намъ двумя пушечными выстрѣлами, направленными въ нашу артиллерию и выставкою краснаго штандарта Арабовъ наглавной батареи площади. Бей-Ахметъ предположилъ остаться въ Константиноу и защитѣ площади препоручилъ своему Намѣстнику *Бенъ-Гаусса*. Такъ какъ онъ не могъ полагаться на жителей, то расположился въ городѣ гарнизонъ отъ 1,000 до 1,500 Турковъ и Кабилловъ. Авангардъ перешелъ чрезъ Кведъ-Раммель, отправился на горы, которые хотя защищаемы большимъ множествомъ Кабилловъ, однако всѣ были взяты нашими войсками. Они укрѣпились тамъ подъ выстрѣлами Арабовъ, между тѣмъ какъ я выставилъ свою артиллерию и велѣлъ весь день стрѣлять въ ворота Эль-Кантара. Грузы съ провіантомъ по причинѣ худой дороги еще не прибыли; по предложенію военнаго Интенданта, я хотѣлъ отправить лошаковъ для перевозки этихъ возовъ; но въ ту минуту какъ они уже выходили, и узналъ что часть 62 полка прикрывавшая провіантъ, не смотря на увѣщанія Полковника, растеребила возы, разбила сосуды съ виномъ и водкою, и лишила насъ части нашего продовольствія. Погода безпрестанно была бурная; снѣгъ шелъ крупной, и притомъ чрезвычайный былъ морозъ. Я пытался взять площадь приступомъ, и въ случаѣ неудачи тотчасъ отвести войско. Первые ворота, которые обстрѣливали артиллерию, выломлены, а еслибъ и съ другими тоже случилось, то можно было надѣяться вступить въ городъ. Я приказалъ сдѣлать приготавленія къ перевозкѣ санеровъ. Корпусъ инженеровъ который съ частію своихъ грузовъ еще оставался позади, прибылъ въ 8 часовъ вечера, и я велѣлъ Полковнику *Лемерсе* въ тотъ же день осмотрѣть ворота Эль-Кантара, и то, что еще оставалось выломить. Распоряженія сіи инженерами весьма медленно были исполнены; они были полумертвы отъ усталости, ибо 36 часовъ безъ отдыха, при ужасномъ холодѣ сдѣлали самой труднѣйшей переходъ. Предъ самымъ разсвѣтомъ узнавъ состояніе воротъ, инженеры объявили, что имъ нуженъ весь слѣдующій день, чтобы сдѣлать приготавленія для требуемыхъ дѣйствій. 23 числа, когда артиллерию не переставала стрѣлять въ городъ, авангардъ встрѣтилъ нападеніе. Онъ успѣшно отбросилъ непріятеля на всѣхъ пун-

„Дня 19 staliśmy w Ray-Qued-Zenati, i tam zaczęły się dla wojska niesłychane cierpienia i największe niepowodzenia. Dosięgliśmy bardzo wysokich okolic; w nocy padał deszcz, śnieg i grad w takiej masie i tak długo trwający, iż byliśmy wystawieni na całą surowość Rosyjskiej zimy, a ziemia stała się tak przepaścistą, iż starzy oficerowie przypominali, jak niegdyś było pod Warszawą. W odległości postrzegliśmy Konstantinę, i już zwątpiliśmy o dójściu pod jej mury. Jednak dnia 20 odbywaliśmy pochód, a wojsko, wyjąwszy bagaże i tylną straż, dosięgło monumentu Konstantyny, gdzie musieliśmy się zatrzymać. Zimno było jeszcze sroższe; wielu ludzi nogi odmroziło, wielu innych umarło w nocy; gdyż od Raz-el-Akba, nie było zgoła lasów. Gdy nakoniec bagaże, które potrzeba było po dwa i trzy razy przeprzęgać, przyłączyły się do nas, dnia 21-go przeszliśmy przez Bon-Mezrud, jedno z koryt Qued-Rammel. Rzeką tą, wezbrała od deszczów i wystąpiła z brzegów. Żołnierze po pas musieli iść w wodzie, i wielu z nich przeszło bez pomocy kawalerzystów, którzy chcąc ratować piechotę, sami na wielkie wystawieni byli niebezpieczeństwu. Przy ciężkiej tej przeprawie, wiele koni pociągowych utonęło. Nakoniec całe wojsko przeszło na tamtą stronę brzegu, i po kilku godzinach, wojska nasze stanęły pod murami Konstantyny. Położenie tego miasta jest zadziwiającem; we wszystkich punktach, wyjąwszy jedno tylko miejsce, osobliwym sposobem od natury samej jest obwarowane. Fossa 60 metrow szeroka i niezmierniey głębokości, zamiast stoku, ma ostro wzniesione skały, które ani minami, ani kulami rozsądzone być nie mogą. Równina Mandsuru łączy się z miastem przez most bardzo wązki, który zakończony jest mocną podwójną bramą, a przez ogień karabinowy z około leżących domów i ogrodów, wybornie jest zabezpieczoną. W pośrodku takich okoliczności, nie miałem czasu twierdzę otoczyć wojskiem. Równinę Mandsur, z wojskami Jenerała *Trezel* trzymałem w oblężeniu i rozkazałem przedniej strażi postąpić ku wysokościom Kndiad-Ati, ażeby je opanować, marabut i cmentarze naprzeciw bramy Er-Rahbah osadzić i niezwłocznie blokować. Na pierwsze wyrażenie postrzedz wypadało, że to był jedyny punkt, z którego miasto atakować można było, lecz zresztą nie podobna było zaprowadzić tam połowej artylleryi. Półkownik *Tournemine* mógł tylko z wielką trudnością dwa osmifuntowe działa zaprowadzić na to miejsce. Teraz się zaczęły działania nieprzyjacielskie; zapowiedziane one zostały przez dwa wystrzały działowe, skierowane ku naszej artylleryi, i przez wystawienie przez Arabów czerwonej chorągwi, zatkniętej na głównej baterii twierdzy. *Bay Achmet* umyślił pozostać w Konstantynie, a obronę twierdzy powierzył swojemu Namiestnikowi *Ben Haissa*. Lecz ponieważ nie mógł polegać na mieszkaniach, przeto załogę od 1,000 do 1,500 Turków i Kabailów do miasta wprowadził. Gdy straż przednia przeszła przez Qued-Rammel udała się na wzgórze, które chociaż brenione były od mnóstwa Kabailów, jednak wszystkie ważyte zostały przez nasze wojska. Stanęły one tam pomiędzy działami Arabów, w ten czas, gdy moją artylleryą wystawiłem i przez cały dzień ognia dawać zacząłem do bramy El-Cantara. Wozy z żywnością jeszcze nie przybyły, z przyczyny złej drogi; na przełożenie Intendenta wojskowego chciałem posłać muły, ażeby wyładować te wozy, lecz w chwili, gdy te miały wychodzić, dowiedziałem się, że część 62 półku, która eskortowała bagaże, pomimo przestawień Półkownika, zrabowała wozy, rozbiła beczki z winem i wódką, i tym sposobem pozbawiła części naszych zapasów. Pogoda ciągle była burzliwą; śnieg spadał wielkimi plastrami, a przy tém był mroź nadzwyczajny. Usiłowałem twierdzę wziąć szturmem, i jeśli by się mi to nie udało, natychmiast odwrócić wojsko. Pierwsza brama, do której artyllerya strzelała, została wysadzona; i gdyby się to i z drugą udało, tedy można by było mieć nadzieję wejścia do miasta. Rozkazałem uczynić przygotowania, dla sprowadzenia Saperów. Korpus Inżynierów, który z częścią swoich wozów pozostał w tyle, przybył o godzinie 8 wieczorem, kazałem mu więc rozpoznać stan bramy El-Cantara, i co jeszcze tam pozostało wysadzić. Rozporządzenia te ze strony Inżynierów bardzo powolnie wykonane były; od znuzenia zostali oni na pół żywi, gdyż przez 36 godzin zostawali bez spoczynku i ciepła w napyrzykrzonym pochodzie. Rozpoznano bramę dopiero przed samym świtem i Inżynierowie oświadczyli, iż potrzebują całego dnia następującego, ażeby uczynić przygotowania do żądanych działań. Dnia 23, gdy artyllerya nie przestawała strzelać do miasta, straż przednia została napadniona. Nieprzyjacieli na wszystkich punktach dzielnie został przez nią odparty, a kawaleria wyrzuciła wielką część piechoty Tureckiej. W nadziei odwrócenia baczności załogi i strwożenia mieszkańców, roz-

— Towarzystwo jeograficzne wysłało deputacyą do Lorda Glenelg, jako Ministra osad, z prośbą, aby Rząd wspierał naukową wyprawę do Australii. Ofiarowali

ную экспедицію въ Австралію. Предложили свои услуги управлять ею, два молодые офицера Гр. *Грей* и *Лушингтонъ*.

— Утверждаютъ, что Правительство рѣшилось на послѣдокъ не поддерживать экспедиціи на Евфратъ; остающийся пароходъ переданъ будетъ Остъ-Индской Компаніи, а Полковникъ *Чесней* возвратится въ Англію.

13-го Декабря.

Ихъ Величества опять совершенно выздоровѣли, но по причинѣ худой погоды, еще никуда не выезжаютъ.

— Е. Кор. Высоч. Герцога *Кумберландскій*, какъ Графъ *Армагскій*, препроводилъ свое уполномочіе въ должности Ирландскаго Пера, новому представителю Перу, Лорду *Говардену*.

— *Morning-Post* увѣдомляетъ, что Князь *Канино* имѣетъ намѣреніе совсемъ оставить свое жилище въ Бромптонѣ, и отправиться съ своимъ сыномъ въ Америку.

— Князь *Полиньякъ* выѣхалъ съ своимъ сыномъ въ Брейтонъ для посѣщенія своего шурина Г. Г. Архбалда *Макдональда*, а сегодня опять возвратится въ Лондонъ.

— Новѣйшія извѣстія изъ Соединенныхъ Сѣверо-Американскихъ Штатовъ, изъ Нью-Йорка, отъ 25-го ч. прош. м. сообщаютъ, что Президентъ Генераль *Джаксонъ* будто опасно заболѣлъ и что очень опасались за счетъ его жизни; впрочемъ при отпущеніи сихъ извѣстій кажется онъ уже подавалъ надежду. 22-го ч. прош. м. онъ имѣлъ сильное кровотечение изъ легкихъ, и медики опасались, чтобы при возвращеніи сего припадка, не случилось давленіе, потому что Президентъ слабого сложенія и душевно страдаетъ. *Washington Globe* отъ 23-го ч. пр. м. объявляетъ, что кровотечение прекратилось, и врачи надѣются что онъ скоро выздоровѣетъ. Избраніе Г. *фанъ Бурена* въ Президенты Соединенныхъ Штатовъ, по согласному увѣдомленію корреспондентовъ многихъ здѣшнихъ журналовъ, теперь неподвержено сомнѣнію и даже самыя неблагопріятствующія Американскія газеты, не смѣютъ болѣе противорѣчить тому.

— Вчера Маркизъ *Слиго* отправился въ Брейтонъ, чтобы по своему возвращеніи изъ Ямайки, посѣтить Короля.

17-го Декабря.

Ихъ Величества въ Понедѣльникъ принимали въ Брейтонѣ Князя *Полиньяка* съ его сыномъ, которые свидѣтельствовали И. В. почтеніе.

— Изъ вышедшей сегодня вечеромъ придворной газеты видно, что по случаю кончины *Карла X* наложенъ придворный трауръ на десять недѣль.

— Въ Реткиль, въ Ирландіи находятся многія фамиліи, которыя отъ голода и холода едва живы; бѣдные протестанты въ Киллейгинѣ, соседственной деревнѣ въ такомъ же состояніи; при всемъ томъ недѣлю назадъ съ этой страны взято 39 ф. с. въ добавокъ къ О'Коннелевой подати.

— По извѣстію Брейтонской газеты получены частныя письма изъ Барбадоса, въ которыхъ пишутъ о появленіи эпидемической болѣзни, которую почитаютъ за холеру, хотя она не столь злокачественна. Въ слѣдствіе сего явленія военные корабли, стоявшіе подлѣ острова, оставили свою позицію и отправились въ другое мѣсто. (A.P.S.Z.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 17-го Декабря.

Вчера при Дворѣ былъ большой обѣдъ, на который приглашены были всѣ члены Генеральныхъ чиновъ.

— Изъ Герцогенбуша доносятъ, что часть города покрыта водою и что 15 ч. вода все еще поднималась. Ожидаютъ оттуда печальныхъ извѣстій. (A.P.S.Z.)

БЕЛГІЯ.

Брюссель, 16-го Декабря.

Нѣкоторыя Белгійскія газеты пишутъ, что прежній Министръ вѣнскихъ дѣлъ Графъ *Меленеръ* оставленъ по вліянію такъ названной католической партіи, вопреки промышленной.

— Слышно, что сюда ожидаютъ Испанскихъ Агентовъ Королевы *Христины*, которымъ главнымъ образомъ поручено пригласить въ Испанскую службу Белгійскихъ офицеровъ. (A.P.S.Z.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ 2-го, Декабря.

Давно ожидаемая Цигуэлистская экспедиція, наконецъ появилась; она состоитъ изъ двухъ пароходовъ и одного большаго линейнаго корабля; ее видѣли на возвышенности Лагоса подлѣ стариннаго Пера,

сидѣть до нея kierowania двай мѣдзи офицерowie PP. *Grey* i *Lushington*.

— Запewniają, że Rząd postanowił nareszcie nie wspierać wyprawy na Eufracie; pozostający statek parowy, będzie oddany Kompanii Wschodnio-Indyjskiej, a Półkownik *Chesney* powróci do Anglii.

Dnia 13.

Królestwo Ich Mość znów do zupełnego powrócił zdrowia, lecz dla złej pogody nigdzie jeszcze nie wyjeżdżają.

— J. Kr. Wysokość Xiążę *Cumberland*, jako Hrabia *Armagh*, przesłał swoje pełnomocnictwo w Irlandzkim Parostwie; na rzecz nowego reprezentującego Para, Lorda *Howarden*.

— Podług *Morning Post*, Xiążę *Canino* ma zamiar, całkiem opuścić mieszkanie swoje w Brompton i udać się z synem do Ameryki.

— Xiążę *Polignac* w sobotę ze swym synem udał się do Brighton, dla odwiedzenia szwagra swego P. Archibalda *Macdonald*, a dzisiaj powróci do Londynu.

— Najnowsze wiadomości ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej są z Nowego Yorku daty d. 25 z. m. Donoszą one, że Prezydent Jenerał *Jackson* niebezpiecznie zachorował, i że wielką miano obawę o jego życie, która jednak przy odejściu wiadomości, zdawała się być usuniętą. D. 22 mocny miał krwotok z płuc, a lekarze jego mieli obawę, iż za powrotem tego przypadku, łatwo mogłoby nastąpić uduszenie, gdyż Prezydent co do składu ciała bardzo jest słaby i na umyśle podupadły. *Washington Globe* pod d. 23 z. m. donosi, iż krwotok ustał i że lekarze spodziewają się prędkiego wyzdrowienia. Obranie P. *van Buren* na Prezydenta Stanów Zjednoczonych, podług doniesień Korrespondentów rozmaitych tutejszych dzienników, jest teraz niezawodnym, a nawet najnieprzychylniejsze gazety Amerykańskie nie wahały się temu zaprzeczać.

— Margrabia *Sligo* udał się wczora do Brighton, dla odwiedzenia J. Kr. Mości, po powrocie z Jamaiki.

Dnia 17.

Królestwo Ich Mość w poniedziałek w Brighton przyjmowali Xięcia *Polignac* z synem, którzy Ich K.K. MM. składali swe uszanowanie.

— W wydanej dzisiaj wieczornej gazecie dworu czytamy, iż po Królu *Karolu X*, dwór przywdział żałobę na 10 tygodni.

— W Rathekale w Irlandyi, znajduje się wiele famiлий, które z głodu i zimna zaledwo zostają przy życiu; ubodzy protestanci w Killyheen, wsi sąsiedniej w takimże są stanie, z tém wszystkiem jednak przed tygodniem wybrano od nich na dodatek do daniny O'Connell 39 fun. szter.

— Podług doniesień gazety w Brighton wychodzącej, z Barbados otrzymano listy prywatne, w których donoszą o ukazaniu się epidemicznej choroby, którą uważają za cholерę, chociaż nie tak jest zaraźliwą. Skutkiem tego, okręty wojenne, stojące około tej wyspy, opuściły swą pozycją i wypłynęły na inne stanowisko. (A.P.S.Z.)

NIДЕРЛАНДЫ.

Гага, 17-го Grudnia.

Wczora u Dworu był wielki obiad, na który zaproszeni byli wszyscy Członkowie Stanów Jeneralnych.

— Z Herzogenbusch donoszą, że część miasta znajduje się już w wodzie, i że d. 15 t. m. woda ciągle się podnosiła. Smutnych oczekujemy ztamtąd doniesień. (A.P.S.Z.)

БЕЛГІА.

Bruxella, 16-го Grudnia.

Niektóre gazety Belgijskie udzielają wiadomość, że uwolnienie dotychczasowego Ministra spraw wewnętrznych Hrabia *Meulenaere*, przypisać należy przeważnemu wpływowi tak nazwanej partyi Katolickiej, przeciwko przemysłowej.

— Słychać, iż oczekują tu kilku Agentów Hiszpańskich Królowej *Krystyny*, którzy mają mieć główne polecenie, namówienia oficerów Belgijskich do służby Hiszpańskiej. (A.P.S.Z.)

PORTUGALIA.

Lisbona, 2-го Grudnia.

Dawno oczekiwana wyprawa Mignelistów, pokazała się nareszcie; składa się ona z dwóch statków parowych i jednego wielkiego okrętu żaglowego, które widziano na wysokości Lagos pod dawną Portugalską,

тугальскимъ или какъ теперь называютъ, подъ Мигуалистскимъ флагомъ. Французскій военный бригъ увидѣвъ сии корабли, погнался за ними, но они исчезли изъ глазъ, и такъ онъ безуспѣшно возвратился въ портъ. Такъ какъ вдоль береговъ Алгарви крейсируютъ два военные Португальскіе корабли, почему предприняты въ сихъ окрестностяхъ средства предосторожности, и можетъ быть, что появленіе здѣсь помянутой экспедиціи есть нечто иное, какъ только уловка, чтобы тѣмъ лучше въ сѣверной странѣ, предначертанный планъ привести въ исполненіе. Съ другой стороны не сомнительно, что Правленіе *Донны Маріи* въ большомъ опасеніи, ибо не можетъ полагаться на войско, а именно на конницу, а жители безъ изыятія будутъ благопріятствовать какому бы нибыло Правительству, еслибъ оно только освободило ихъ отъ разныхъ нуждъ именно отъ національной гвардіи и отъ клубовъ. Впрочемъ Мигуалисты уже имѣютъ 2,000 чел. въ Алгарви, между тѣмъ какъ вся Правительственная сила не превышаетъ 10,000 чел. Обнародовано постановленіе произвести наборъ 8,700 чел. и это тѣмъ болѣе удивительно, что нечѣмъ заплатить тѣмъ, которые уже служатъ; солдаты не получаютъ жалованья 5, а офицеры уже 10 мѣсяцевъ, а флотъ и не имѣетъ надежды получить когда либо. Монахи также не получаютъ своего жалованья, а засвидѣтельствовація не доимочныхъ пенсіоновъ не имѣютъ никакого значенія. Все болѣе и болѣе возрастающія отъ сего неудовольствія, весьма благопріятны намѣреніямъ *Донъ Мигуэла*.

— Португальское Правительство приказало произвести наборъ 8,000 рекрутъ изъ королевства и острововъ. Национальная гвардія усилена будетъ до 180,000 чел., а составленные до сихъ поръ баталіоны совершенно достаточны. Около 60 офицеровъ, которыхъ отправлены были въ Брагу, и которымъ дозволено жить тамъ положившись на ихъ честное слово, ушли чтобы соединиться съ *Гомесомъ*; изъ нихъ взяли одинъ Полковникъ съ сержантомъ, и чтобы захватить послѣднихъ отправленъ отрядъ изъ 200 чел. пѣхоты и 50 конницы. Государство пользуется совершеннымъ спокойствіемъ. Много говорили о высадкѣ *Донъ Мигуэла* на берегахъ Алгарви, что однако не подтвердилось. Всѣ Дипломаты и Консулы не хотѣвшіе дать присяги на уложеніе, получили отставку. Правительство сдѣлало заемъ въ 200 *contos de reis*, отъ чего поставило себя въ возможности, удовлетворить главнѣйшимъ потребностямъ. (G.C.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 16-го Ноября.

Порта опять получила значительную сумму отъ *Мехмеда-Али*. Султанъ хочетъ отправить Посланника къ Вице-Королю Египта. Директоръ иностраннаго отдѣленія *Саримъ-Эффенді*, намѣренъ ѣхать въ Каиръ для договоровъ на счетъ нѣкоторыхъ денежныхъ дѣлъ. Кажется онъ высланъ для проверки доходовъ Порты съ Кандіи. *Мехмедъ* до сихъ поръ не представилъ показанія Порты помянутыхъ доходовъ, и не доставилъ принадлежащей изъ нихъ части. Впрочемъ Порта довольна теперь поступкомъ Вице-Короля, а *Саримъ-Эффенді* имѣетъ порученіе объявить ему это.

— Морская язва безпрерывно свирѣпствуетъ, а на послѣдней недѣлѣ похитила болѣе 5,000 чел. (D.P.)

Смирна, 4-го Ноября.

Изъ Каней пишутъ, что въ Кандію прибыли Австрійскіе Офицеры для измѣренія глубины всѣхъ портовъ острова, въ которомъ, какъ полагаютъ, Австрійское Правительство намѣрено учредить одну изъ главнѣйшихъ пристаней для пароходовъ, долженствующихъ поддерживать, какъ слышно, постоянныя сообщенія между Триестомъ и Левантомъ.

— На дняхъ получено здѣсь извѣстіе, что *Г. Власопуло*, Россійскій Генеральный Консулъ въ Напльи, скончался въ этомъ городѣ, 25-го минувшаго мѣсяца. (O.B.)

ЕГИПЕТЪ.

Александрія, 1-го Ноября.

Пронесеніе въ Геджастъ все покрыты тайною. Доказательствомъ, что Египетское войско встрѣтило неудачи въ сей странѣ, есть прекращеніе доставки кофе изъ Мокки. Однако *Мехмедъ-Али* и до сихъ поръ неувѣряется, что безуспѣшно производить сию войну; даже слышно о новой экспедиціи. Друзья *Мехмеда-Али* надѣются, что *Ибрагимъ-Паша* успѣетъ склонить отца своего, отступить отъ намѣренія овладѣть сею страню. (D.P.)

По случаю праздника Рождества Христова, слѣдующій номеръ Литовскаго Вѣстника изъ Памнцу не выдетъ.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Декабръ 22 д. 1836 г. — Цензоръ Ст. Совѣт. и Кав. Леоп. Боровскій.

czyli jak ją teraz zowią, pod Miguelistowską banderą. Francuzki bryg wojenny *Orest*, dostrzegłszy te okręty, puścił się w pogoń za niemi, lecz znikł mu z widnokręgu, wrócił więc do portu, nie nie zrobiwszy. Ponieważ wzdłuż brzegów Algarbii krążą dwa wojenne okręty Portugalskie, przysięgnięto oraz wszelkie w tych okolicach środki ostrożności, byż więc może, iż pojawienie się tu rzeczony wyprawy, nie jest niczem innem, jak tylko maską, ażeby tѣm pewniey w stronie północney plan zamierzony przywieść do skutku. Z drugiej strony, jest rzeczą niewątpliwą, że rząd *Donny Maryi* jest w wielkiej obawie, ponieważ nie może polegać na woysku, a mianowicie na konnicy; mieszkańcy zaś będą sprzyjać każdemu bez wyjątku rządowi, któryby ich od różnych uciążliwości, szczególniey zaś od gwardyi narodowej i od klubów uwolnił. Zresztą mają już Migueliści 2,000 ludzi w Algarwii, kiedy tymczasem cała potęga rządowa 10,000 ludzi nie przechodzi. Ogłoszono właśnie dekret, nakazujący pobór 8,700 nowozaciężnych, co tѣm więcej zadziwia, że nie masz czém płacić tym, którzy są już pod bronią; żołnierzom zalega żołd od 5, a oficerom od 10 miesięcy; flotta zaś nie ma nawet nadziei, aby kiedy zapłaconą byż mogła. Tak zwane tytułos zakonników na ich stypendya, stoją 85 pct. diskonto, a zaświadczenia zaległych pensy, najmnieyszey nie mają wartości. Wzrastające z tego względu coraz większe niezukontentowanie, jest bardzo pomocne zamiarom *Don Miguela*.

— Rząd Portugalski nakazał pobór ośmiu tysięcy rekruta z królestwa i wysp. Gwardya narodowa ma byż doprowadzona do 180,000 ludzi, a urzadzane dotąd bataliony nie do życzenia nie zostawują. Blisko 60 oficerów, których posłano do Braga i dozwolono im tam wolnego na słowo honoru pobytu, zbiegli dla potęczenia się z *Gomezem*; schwytano z nich jednego Półkownika z sierżantem, a dla ścigania reszty, wysłano od razu 200 ludzi pieszych i 50 konnicy złożony. Kraj używa zupełney spokojności. Mówiono wiele o wyładowaniu *Don Miguela* na brzegach Algarbii, co się jednak nie potwierdziło. Wszystkim Dyplomatom i Konsułom, którzy nie chcieli wykonać przysięgi na ustawę, dano dymissyę. Rząd zaciągnął pożyczkę, wynoszącą 200 *contos de reis*, przez co postawił się w możności zaspokojenia gwałtowniejszych potrzeb. (G.C.)

ТУРСУА.

Константинополь, 16 Listopada.

Порта otrzymała znowu znaczną sumę od *Mehmeda Alego*. Sułtan chce wyprawić posłannika do Vice-Króla Egiptu. Dyrektor wydziału zagranicznego, *Sarim Effendi*, ma się udać do Kairu, celem ułożenia się względem kilku interesów pieniężnych. Dochody z Kandyi, które Pорта kontroluje, zdają się byż przedmiotem jego wystania. *Mehmed* nie podał dotąd Porcie wykazu rzeczonych dochodów, i nie przesłał części, jaka jej się z nich należy. Wreszcie Pорта jest teraz zadowolona z postępowania Vice-Króla, a *Sarim Effendi* ma zlecenie, aby mu to oświadczył.

— Morowe powietrze ciągle grassuje, i w ostatnim tygodniu sprzątnęło więcej, niż 5,000 ludzi ze świata. (D.P.)

Smyrna, 4-go Listopada.

Donoszą z Kaney, iż do Kandyi przybyli Austriaccy Oficerowie dla wymierzenia głębokości wszystkich portów wyspy, na które, jak sądzą, Rząd Austriacki ma zamiar założyć jedną z główniejszych przystani, dla statków parowych, które, jak słysząc, mają utrzymywać stałe komunikacye między Triestem a Lewantem.

— W tych dniach otrzymano tu wiadomość, że *P. Włassopuło*, Jeneralny Rossyyski Konsul w Nauplii, umarł w tѣm mieście, 25-go zeszłego miesiąca. (G.O.)

ЕГИПТ.

Alexandrya, 1 Listopada.

Wypadki w Hedjas ciągle są pokryte zasłoną tajemnicy. Ze woysku egiptskiemu w owym kraju nie idzie pomyslać, dowodzi tego niesprowadzanie kawy z Mokki. Wszelako *Mehmed Ali* dotąd się nie przekonywa, iż nadaremnie prowadzi tę bezskuteczną wojnę; słysząc nawet o nowej wyprawie. Przyjaciele *Mehmeda Alego* spodziewają się, że *Ibrahim Basza* zdoła nakłonić oycę swego, aby zaniechał zamiaru zdobycia owego kraju. (D.P.)

Z okoliczności Świąt Bożego-Narodzenia, następujący numer *Kuryera Litewskiego* nie wyjdzie w piątek.